

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 4.3.2026
C(2026) 1479 final

Stimate Doamne Președinte,

Comisia ar dori să mulțumească Senatului pentru opinia sa referitoare la Programul de lucru al Comisiei pentru 2026 – Momentul independenței Europei (COM (2025) 870 final).

Comisia salută evaluarea pozitivă de către Senat a programului de lucru al Comisiei pentru 2026 și accentul pus de acesta pe consolidarea competitivității, sporirea securității și promovarea echității sociale. Comisia împărtășește pe deplin opinia potrivit căreia Europa trebuie să acționeze în mod unit și hotărât pentru a profita de dinamica actuală în vederea asigurării și modelării propriului viitor, reducând dependențele și consolidând reziliența într-un peisaj global din ce în ce mai incert.

Comisia își exprimă satisfacția cu privire la faptul că Senatul sprijină noile capacități propuse în programul său de lucru pentru 2026 în sectoare-cheie pentru a consolida securitatea și reziliența economică a UE. Comisia va continua să depună eforturi în ceea ce privește lucrările de dezvoltare a acestor noi capacități în domeniile apărării, energiei, agriculturii, educației și industriei, astfel cum au fost sprijinite de Senat, inclusiv prin intermediul celui de al 28-lea regim pentru întreprinderile inovatoare, al Legii privind simplificarea achizițiilor publice din domeniul apărării și a achizițiilor sensibile din domeniul securității, al pachetului privind educația, al Strategiei privind creșterea animalelor și al Centrului pentru materii prime critice.

Comisia apreciază implicarea activă a Senatului în procesul legislativ al UE și în punerea în aplicare a politicilor și așteaptă cu interes continuarea dialogului politic în viitor.

Cu deosebită considerație,

Maroš Šefčovič,
Membru al Comisiei

COPIE LEGALIZATĂ
Pentru Secretarul General

Martine DEPREZ
Director
Procesul decizional și colegialitatea
COMISIA EUROPEANĂ

Dlui Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului
Calea 13 Septembrie
nr. 1-3, Sector 5
RO-050711 BUCUREȘTI

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 9.3.2026
C(2026)1713 final

Stimate Doamne Președinte,

Comisia mulțumește Senatului pentru avizul său motivat referitor la Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a condițiilor pentru punerea în aplicare a sprijinului Uniunii pentru politica agricolă comună pentru perioada 2028-2034 [COM(2025) 560 final].

Comisia salută faptul că Senatul consideră propunerea drept un pas important în direcția modernizării politicii agricole comune (PAC).

Comisia crede că PAC propusă respectă principiul subsidiarității astfel cum este prevăzut în Tratatul privind Uniunea Europeană, întrucât abordează provocări la nivel transfrontalier și mondial. Aceasta continuă tendința inițiată prin PAC actuală, prin care statele membre își asumă o mai mare responsabilitate în ceea ce privește propunerea unor măsuri de politică concrete adaptate la circumstanțele naționale și regionale, în scopul realizării obiectivelor comune la nivelul UE. Aceasta le oferă autorităților din țările UE o flexibilitate și o marjă de acțiune sporite, totodată garantând condiții echitabile pentru statele membre și pentru fermieri în cadrul pieței unice și asigurând securitatea alimentară în cadrul Uniunii. Propunerea oferă ocazia de a avansa către un cadru de politică cu un impact mai mare și axat în mai mare măsură pe obiective și menține, în același timp, caracteristicile specifice ale PAC.

Senatul subliniază, de asemenea, nevoia de a asigura stabilitatea, previzibilitatea, caracterul comun și simplificarea.

Propunerea asigură continuitatea în ceea ce privește setul de instrumente de care dispun fermierii și comunitățile rurale, în comparație cu perioada actuală. Noua arhitectură a PAC integrează cei doi piloni actuali în cadrul unui set unificat și coerent de instrumente, oferind astfel sprijin atât pentru agricultură, cât și pentru dezvoltarea rurală.

Un cuantum minim de 293,7 miliarde EUR este rezervat sprijinului pentru venit acordat fermierilor prin PAC, ceea ce asigură previzibilitatea. În plus, în scrisorile sale recente

*Dlul Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului
Calea 13 septembrie nr. 1-3, sectorul 5
RO – 050711 BUCUREȘTI*

din noiembrie 2025¹ și din ianuarie 2026² adresate președintei Parlamentului European și președintelui Consiliului, președinta von der Leyen a indicat că ar putea fi introdus un „obiectiv privind cheltuielile rurale”, pe lângă cuantumul rezervat din PAC, prin care să li se solicite statelor membre și regiunilor să asigure sprijin pentru zonele rurale. În scrisori s-a propus, de asemenea, ca statelor membre să li se permită să direcționeze resurse suplimentare către comunitățile agricole și rurale, prin programarea în avans a 45 de miliarde EUR din fondurile nealocate. Inițial, se prevăzuse ca acest cuantum să facă parte din cuantumul de flexibilitate disponibil numai pentru evaluarea la jumătatea perioadei în perioade de criză cauzate de dezastre naturale.

În consecință, există potențialul de a atinge și chiar de a depăși nivelurile actuale de sprijin din cadrul PAC, ceea ce subliniază rolul esențial pe care îl joacă fermierii în asigurarea securității și suveranității alimentare europene.

Caracterul comun al politicii și condițiile echitabile între statele membre sunt asigurate printr-un set comun de cerințe, obiective și indicatori de politică pentru evaluarea progreselor pe teren.

Pe baza experienței din ultimii ani, propunerea privind PAC simplifică punerea în aplicare a politicii și consolidează opțiunile disponibile, prin plăți forfetare, opțiuni simplificate în materie de costuri și norme mai simple. Propunerile din noul cadru financiar multianual aliniază normele financiare la nivelul tuturor fondurilor, simplificând astfel administrarea sprijinului. Principiul unui cadru unic de reglementare în temeiul propunerii de regulament privind planul de parteneriat național și regional (PNR)³, care include elemente specifice pentru PAC și fuzionează cei doi piloni ai PAC, contribuie la reducerea sarcinii administrative atât pentru administrații, cât și pentru fermieri. Dacă va fi adoptat, regulamentul le va permite, de asemenea, statelor membre să adapteze mai bine aceste instrumente la realitățile locale, iar fermierii vor beneficia de o mai mare flexibilitate și de instrumente mai eficiente pentru a aborda provocările la nivel național și regional.

Comisia ia notă de aspectele specifice semnalate de Senat și ar dori să ofere clarificările expuse în continuare.

Schema privind gospodărirea responsabilă a fermelor agricole înlocuiește condiționalitatea. Schema definește cerințele legale în materie de gestionare și oferă statelor membre flexibilitatea de a defini practici pentru protecția sănătății solului, a stocurilor de carbon și a apei care să fie adaptate la circumstanțele locale. Contrar sistemului actual de condiționalitate, propunerea oferă posibilitatea de a compensa fermierii pentru respectarea acestor practici, în conformitate cu Viziunea pentru

¹ [Euractiv Proposal-National-Plan.pdf](#).

² [document-2026_01_3.pdf](#).

³ COM(2025) 558 final.

agricultură și sectorul alimentar⁴, care promovează trecerea de la „obligații la stimulente”.

Degresivitatea și plafonarea obligatorii propuse contribuie la direcționarea sprijinului către fermierii care au cea mai mare nevoie de acesta. Degresivitatea începe la un nivel de sprijin de 20 000 EUR, în cazul în care venitul agricol (per lucrător) este mai mare decât venitul mediu (per lucrător). Cei mai mari beneficiari ai sprijinului degresiv pentru venit bazat pe suprafață au, în general, venituri mai mari decât media, chiar și în absența oricărui sprijin. Aceste ferme vor continua să primească sprijin pentru investiții sau pentru practici mai durabile, care nu fac obiectul plafonării.

Forța de muncă din sectorul agricol este printre cele mai îmbătrânite din Europa, iar numărul fermierilor cu vârste de peste 65 de ani depășește numărul celor cu vârste sub 40 de ani. Prin urmare, Comisia a propus încurajarea unei tranziții pentru fermierii în vârstă, solicitând statelor membre să excludă treptat de la sprijinul degresiv pentru venit bazat pe suprafață acordat în cadrul PAC fermierii care (a) au atins vârsta de pensionare în temeiul legislației naționale și (b) primesc o pensie pentru limită de vârstă. Statele membre pot stabili o perioadă de tranziție până în 2032. Punerea în aplicare treptată a acestei noi cerințe ar oferi statelor membre flexibilitatea necesară pentru a pregăti cu atenție tranziția. Dispoziția propusă urmărește, de asemenea, să încurajeze fermierii pensionași să își închirieze terenurile sau să le vândă pentru a genera venituri suplimentare. Se preconizează că astfel se va promova mobilitatea generală a terenurilor, creând oportunități pentru tinerii fermieri, cu ajutorul sprijinului din cadrul PAC și al inițiativelor introduse în Strategia pentru reînnoirea generațiilor în agricultură⁵.

Fermierii care primesc o pensie pot, dacă doresc, să își exploateze în continuare terenurile și să beneficieze de producția acestora. Aceștia ar fi în continuare eligibili pentru plățile acordate micilor fermieri. Întrucât dispoziția privind pensiile se referă în mod specific la sprijinul degresiv pentru venit bazat pe suprafață, fermierii pensionași ar putea continua să beneficieze de programele pentru mediu și politici climatice, de sprijinul cuplat și de alte intervenții din cadrul PAC.

În ceea ce privește cofinanțarea plăților directe, Comisia ar dori să clarifice faptul că actualele eco-scheme din cadrul sprijinului direct pentru venit sunt aliniate la măsurile de agromediu finanțate prin Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală. Acest instrument, care combină schemele de sprijin care au obiective similare, ar face obiectul cofinanțării și ar spori resursele disponibile.

⁴ COM(2025) 75 final.

⁵ COM(2025) 872 final.

Convergența externă a plăților agricole directe este abordată prin calcularea pachetelor financiare naționale din cadrul PNR, astfel încât decalajele de prosperitate agricolă să determine o finanțare suplimentară pentru statele membre care în prezent au un nivel mai scăzut al plăților directe pe hectar.

Condiționalitatea socială este un aspect important al propunerii privind PAC și este foarte relevantă pentru fermele cu forță de muncă externă. Aceasta reprezintă, de asemenea, un semnal puternic cu privire la condițiile de muncă ale lucrătorilor agricoli și răspunde solicitării importante formulate de Parlamentul European.

În ceea ce privește solicitarea privind un mecanism de ajustare a sprijinului în cazul unor evenimente neprevăzute, propunerea de regulament privind PNR prevede posibilitatea ca statele membre să ajusteze planurile naționale cu până la 1 % din pachetul financiar național pentru a face față dezastrelor naturale.

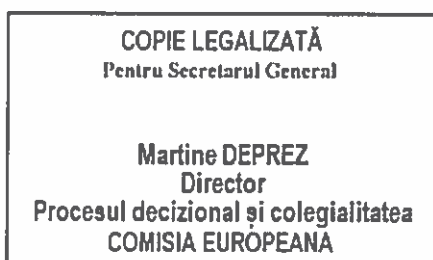
În plus, propunerea privind PAC ar trebui să ofere României flexibilitatea solicitată pentru a utiliza finanțarea PAC pentru investiții în tehnologii critice și în digitalizarea agriculturii, cu accent pe utilizarea monitorizării inteligente, pe analiza datelor și pe gestionarea resurselor.

Comisia speră că prezentul răspuns clarifică aspectele semnalate de Senat și așteaptă cu interes continuarea dialogului politic în viitor.

Cu deosebită considerație,

*Maroš Šefčovič
Membru al Comisiei*

*Christophe Hansen
Membru al Comisiei*

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 10.3.2026

C(2026) 1736 final

*Dlul Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului
Calea 13 Septembrie nr. 1-3,
Sectorul 5
RO – 050711 BUCUREȘTI*

Stimate Doamnă Președinte,

Comisia mulțumește Senatului pentru opinia sa referitoare la Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2023/1115 în ceea ce privește anumite obligații ale operatorilor și comercianților [COM(2025) 652 final] (denumit în continuare „Regulamentul privind defrișările - EUDR”).

Obiectivul Regulamentului privind produsele care nu implică defrișări este de a limita contribuția UE la defrișările și la degradarea pădurilor la nivel mondial, reducând astfel emisiile de gaze cu efect de seră și pierderea biodiversității la nivel mondial și asigurând, totodată, condiții de concurență echitabile. Pentru a se asigura că Regulamentul privind defrișările respectă normele comerțului internațional în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), acesta are un caracter nediscriminatoriu și aplică aceleași norme tuturor produselor care sunt introduse pe piața UE (produse în UE sau importate din țări terțe) sau care sunt exportate.

La data de 21 octombrie 2025, Comisia a adoptat o propunere de modificare a Regulamentului privind defrișările pentru a reduce încărcarea sistemului informatic aferent regulamentului menționat și pentru a ușura povara administrativă pentru operatorii economici, menținând în același timp integritatea de mediu prevăzută în cadrul regulamentului. Propunerea a urmărit să introducă simplificări specifice și perioade de tranziție pentru a asigura o punere în aplicare armonioasă și eficientă a Regulamentului privind defrișările.

La 19 decembrie 2025, colegiitorii au adoptat regulamentul de modificare, care a intrat în vigoare la 26 decembrie 2025. Textul convenit se bazează pe propunerea Comisiei, adăugând în același timp o perioadă suplimentară înainte de intrarea în vigoare și introducând unele modificări de fond.

Mai precis, Regulamentul privind defrișările va intra în vigoare la 30 decembrie 2026 pentru toate întreprinderile, cu excepția majorității microoperatorilor sau a operatorilor mici, în cazul cărora intrarea în vigoare este prevăzută să aibă loc la 30 iunie 2027.

Pentru microoperatorii sau micii operatori care fac deja obiectul Regulamentului UE privind lemnul¹, data intrării în vigoare va fi 30 decembrie 2026.

În plus, textul revizuit limitează obligația de a depune declarații privind diligența necesară la primul operator care introduce produsele relevante pe piață. De asemenea, textul scutește microoperatorii primari și micii operatori primari, și anume microproducătorii și micii producători stabiliți în țări cu risc scăzut care își vând produsele direct pe piața UE, de la depunerea periodică a unor declarații privind diligența necesară, care sunt înlocuite cu o declarație simplificată unică.

Textul revizuit al Regulamentului privind defrișările oferă previzibilitate și certitudine în ceea ce privește cadrul de reglementare, ceea ce este esențial pentru întreprinderi și pentru autoritățile competente, astfel încât să se asigure o punere în aplicare cu succes.

Comisia salută sprijinul Senatului pentru propunerea Comisiei și pentru modificările aduse de Consiliu, care au fost incluse între timp în textul revizuit al regulamentului convenit în cadrul trilogului și adoptat de colegiitori în decembrie 2025. Textul modificat introduce simplificări semnificative care raționalizează obligațiile întreprinderilor atunci când se conformează Regulamentului privind defrișările, în special în ceea ce privește microfermierii și micii fermieri și silvicultorii, răspunzând preocupărilor exprimate de Senat. Astfel cum s-a explicat mai sus, textul revizuit oferă, de asemenea, timp suplimentar pentru ca toate întreprinderile să se pregătească pentru intrarea în vigoare.

De asemenea, Comisia profită de ocazie pentru a-și exprima aprecierea față de poziția constructivă a României în cursul procesului legislativ.

Comisia va continua să colaboreze îndeaproape cu autoritățile publice, cu întreprinderile și cu alte părți interesate pentru a asigura începerea fără sincope, la sfârșitul anului 2026, a intrării în vigoare a Regulamentului privind defrișările și pentru a facilita punerea în aplicare în continuare a acestuia.

Comisia așteaptă cu interes continuarea în viitor a dialogului politic cu Senatul.

Cu deosebită considerație,

Maroš Šefčovič
Membru al Comisiei

Jessika Roswall
Membră a Comisiei

¹ Regulamentul (UE) nr. 995/2010, disponibil la adresa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A02010R0995-20200101>.

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.3.2026

C(2026) 2006 final

Stimate Doamne Președinte,

Comisia dorește să mulțumească Senatului pentru opinia sa referitoare la Comunicarea Comisiei intitulată „Strategia pentru reînnoirea generațiilor în agricultură” [COM(2025) 872 final].

Comisia apreciază observațiile constructive și alinierea poziției Senatului la obiectivele generale ale strategiei.

Comisia ia act cu satisfacție de sprijinul Senatului pentru pilonii principali ai strategiei, în special necesitatea de a îmbunătăți accesul tinerilor fermieri la resursele esențiale, sprijinind în același timp fermierii în vârstă cu privire la transferul fermelor și procesul de succesiune, îmbunătățirea condițiilor de viață în zonele rurale și promovarea inovației, digitalizării și formării profesionale.

Comisia salută, de asemenea, accentul pus de Senat pe cooperarea între nivelurile de guvernare, care este un factor-cheie pentru punerea în aplicare eficace a strategiei. Reînnoirea generațiilor este abordată printr-un set cuprinzător și integrat de acțiuni care implică Comisia, statele membre, regiunile și părțile interesate, toate acestea jucând un rol esențial în punerea sa în aplicare.

Comisia ia notă de observațiile și prioritățile specifice evidențiate de Senat și ar dori să facă precizările expuse în continuare.

Comisia este de acord că o abordare adaptată care să reflecte realitățile specifice ale fiecărui stat membru este esențială pentru reînnoirea generațiilor în agricultură. Din acest motiv, strategia impune statelor membre să își elaboreze propriile strategii naționale în cadrul viitoarelor planuri de parteneriat național și regional (PPNR), asigurând o politică agricolă comună (PAC) coerentă și eficace, precum și sprijinul național pentru tinerii fermieri.

Comisia este conștientă de sarcina administrativă cu care se confruntă tinerii beneficiari și recunoaște necesitatea simplificării. În acest context, pentru a îmbunătăți accesibilitatea și eficiența, strategia propune ca întregul sprijin să fie pus la dispoziție prin intermediul unui punct de acces unic în fiecare stat membru.

Dlul Mircea ABRUDEAN

Președintele Senatului

Calea 13 septembrie nr. 1-3, sectorul 5

RO – 050711 BUCUREȘTI

De asemenea, Comisia împărtășește opinia potrivit căreia o finanțare adecvată în cadrul PAC este esențială pentru punerea în aplicare eficientă a strategiei. În acest sens, propunerea privind noul cadru financiar multiannual (CFM)¹ stabilește o alocare minimă de 293,7 miliarde EUR pentru intervențiile de sprijin pentru venit în cadrul PAC, o sumă suplimentară de 6,3 miliarde EUR fiind disponibilă pentru situații de criză în agricultură. În plus, în scrisorile sale recente din noiembrie 2025² și din ianuarie 2026³ adresate președintei Parlamentului European și președintelui Consiliului, președinta von der Leyen a indicat că ar putea fi introdus un „obiectiv privind cheltuielile rurale”, pe lângă cuantumul rezervat din PAC, prin care să li se solicite statelor membre și regiunilor să asigure sprijin pentru zonele rurale. În scrisori s-a propus, de asemenea, ca statelor membre să li se permită să direcționeze resurse suplimentare către comunitățile agricole și rurale, prin programarea a 45 de miliarde EUR din fondurile nealocate.

În plus, statele membre pot completa această finanțare de bază prin utilizarea fondurilor rămase disponibile în cadrul PPNR. În plus, strategia menționează că, în cadrul viitorului mecanism de orientare, Comisia va încuraja statele membre să aloce cel puțin șase procente din cheltuielile lor rezervate pentru agricultură reînnoirii generațiilor.

În consecință, există potențialul de a atinge și chiar de a depăși nivelurile actuale de sprijin din cadrul PAC, ceea ce subliniază rolul esențial pe care îl joacă fermierii, inclusiv tinerii fermieri, în asigurarea securității și suveranității alimentare europene.

În ceea ce privește pachetul de măsuri pentru demarare destinat tinerilor fermieri, Comisia ia act de faptul că acesta ar trebui să fie adaptabil la condițiile naționale și ușor accesibil. Pachetul de măsuri pentru demarare va oferi un punct de intrare unic la nivel național, reunind finanțarea, formarea și serviciile de consiliere. Statele membre vor decide modul în care pachetul de măsuri va fi utilizat în contextul național, selectând cel puțin două dintre măsurile propuse și asigurând astfel flexibilitatea.

Comisia recunoaște că transferul fermelor între generații rămâne o provocare majoră pentru reînnoirea generațiilor. Strategia abordează această problemă combinând sprijinul financiar, piețele funciare mai echitabile, măsurile de formare și reformele care promovează transferul fermelor în timp util, alături de o securitate adecvată a pensiilor pentru fermierii care se pensionează.

Comisia împărtășește opinia potrivit căreia educația este un factor-cheie pentru sustenabilitatea și competitivitatea viitoare a sectorului agricol. În acest scop, strategia promovează învățarea pe tot parcursul vieții, dezvoltarea competențelor practice și accesul incluziv la instrumente inovatoare și la cele mai bune practici printr-o serie de acțiuni specifice.

¹ COM(2025) 570 final.

² [Euractiv Proposal-National-Plan.pdf](#).

³ [document-2026_01_3.pdf](#).

Comisia recunoaște că atractivitatea vieții rurale este un factor-cheie pentru reînnoirea generațiilor. Viitoarele PPNR-uri vor constitui un instrument-cheie pentru abordarea mai eficace a provocărilor cu care se confruntă zonele rurale. Aceste planuri vor canaliza fonduri pentru a reduce disparitățile teritoriale și pentru a promova dezvoltarea rurală, crearea de locuri de muncă și incluziunea socială, îmbunătățind astfel nivelul de trai în zonele rurale.

În ceea ce privește punerea în aplicare, Comisia va continua să colaboreze îndeaproape cu statele membre în ceea ce privește reînnoirea generațiilor. Aceasta va oferi sprijin cu privire la pregătirea și punerea în aplicare a noilor PPNR-uri, inclusiv prin intermediul recomandărilor PAC, în timp ce semestrul european va oferi un forum suplimentar pentru schimburi. Acest lucru va asigura flexibilitatea în contextele naționale, coerența între instrumente, monitorizarea și evaluarea eficace, precum și implicarea tuturor părților interesate relevante.

În cele din urmă, Comisia ia act de importanța asigurării sprijinului financiar pentru fermierii pensionați. Comisia a propus excluderea treptată a fermierilor care primesc o pensie pentru limită de vârstă de la sprijinul degresiv pentru venit pe suprafață din cadrul PAC, cu o perioadă de tranziție până în 2032. În același timp, Comisia va încuraja statele membre să consolideze sistemele de pensii sustenabile, cu scopul de a sprijini fermierii în cadrul procesului de pensionare. Mulți fermieri amână în prezent pensionarea din cauza insecurității financiare, ceea ce împiedică planificarea succesiunii și modernizarea fermelor. Abordarea acestei provocări facilitează tranziții mai ușoare și creează oportunități pentru generațiile mai tinere de a intra în acest sector. Unele state membre iau deja măsuri în această direcție. Propunerea Comisiei de a exclude treptat fermierii care primesc o pensie de la intervenția privind sprijinul degresiv pentru venit pe suprafață nu afectează sprijinul specific pentru micii fermieri sau celelalte intervenții de sprijin pentru venit din cadrul PAC.

Comisia speră că prezentul răspuns clarifică aspectele semnalate de Senat și așteaptă cu interes continuarea dialogului politic în viitor.

Cu deosebită considerație,

*Maroš Šefčovič
Membru al Comisiei*

*Christophe Hansen
Membru al Comisiei*

COPIE LEGALIZATĂ
Pentru Secretarul General

Martine DEPREZ
Director
Procesul decizional și colegialitatea
COMISIA EUROPEANA

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 25.3.2026

C(2026) 2105 final

Stimate Doamnă Președinte,

Comisia mulțumește Senatului pentru opinia sa referitoare la Propunerea de regulament privind mecanismul de protecție civilă al Uniunii și sprijinul Uniunii pentru pregătirea și răspunsul în caz de urgență sanitară și de abrogare a Deciziei nr. 1313/2013/UE (denumită în continuare „propunerea”) [COM(2025) 548 final].

Comisia apreciază în mod deosebit angajamentul Senatului și sprijinul său clar pentru consolidarea propusă a mecanismului de protecție civilă al Uniunii (UCPM) și a arhitecturii de pregătire a Uniunii în materie de sănătate. Comisia salută îndeosebi evaluarea pozitivă pe care a făcut-o Senatul referitor la faptul că propunerea s-a axat pe acțiuni anticipative, pe consolidarea capacităților de răspuns și pe îmbunătățirea coordonării între statele membre. Comisia apreciază faptul că Senatul susține ferm principiile solidarității, asistenței reciproce și rezilienței comune. Comisia recunoaște, de asemenea, angajamentul României față de crearea unei abordări mai eficiente, care să dispună de mai multe resurse și să fie cu adevărat europeană în ceea ce privește prevenirea crizelor, pregătirea pentru situații de criză și răspunsul la acestea.

Prezenta propunere urmărește să introducă un nou cadru pentru protecția civilă și pentru finanțarea pregătirii și a răspunsului în caz de urgență sanitară, în vederea valorificării la maximum a sinergiilor și a coordonării între sectoare. Scopul său este să îmbunătățească eficacitatea generală a acțiunii Uniunii prin sprijinirea prevenirii riscurilor și a amenințărilor naturale și antropogene, inclusiv a amenințărilor transfrontaliere grave pentru sănătate, a pregătirii pentru a le face față și a răspunsului la astfel de riscuri și amenințări.

Un obiectiv important al propunerii este să asigure faptul că regulamentul poate oferi un sprijin mai eficient pentru astfel de crize complexe, cu impact ridicat, printr-o abordare care să țină seama de toate riscurile, la nivelul întregii administrații și la nivelul întregii societăți. Se propun legături mai strânse între protecția civilă, sănătate, mediul înconjurător și securitate, cu mecanisme mai simple și mai flexibile care să fie puse la dispoziție pentru abordarea crizelor transsectoriale complexe.

*Dlui Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului
Calea 13 Septembrie nr. 1-3
Sectorul 5
RO – 050711 BUCUREȘTI*

Integrarea în prezenta propunere a măsurilor de pregătire și răspuns în caz de urgență sanitară oferă un nivel suplimentar de protecție pentru cetățenii UE, sporind în ultimă instanță reziliența și protejând populația împotriva amenințărilor grave la adresa sănătății.

Comisia ia act de concluziile Senatului cu privire la conformitatea prezentei propuneri cu principiul proporționalității. În acest sens, Comisia dorește să asigure Senatul că propunerea sa garantează faptul că protecția civilă rămâne, în esență, responsabilitatea statelor membre, Uniunea exercitând doar un rol de sprijin, de coordonare și de complementaritate, în conformitate cu principiile subsidiarității și proporționalității.

Cu toate acestea, Uniunea se confruntă cu crize din ce în ce mai grave și cu diverse amenințări transsectoriale, care necesită nu numai o mai bună pregătire pentru situații de criză, ci și acțiuni prompte și intense. Datele disponibile privind numărul și tipul de cereri de asistență adresate UCPM indică o tendință generală ascendentă în decursul ultimilor ani. În multe sectoare, progresele rămân eterogene, iar punerea în aplicare a politicilor de protecție civilă depinde în mare măsură de autoritățile naționale și locale, ale căror capacități variază foarte mult.

Progresele înregistrate în ceea ce privește ajustarea proceselor de elaborare a politicilor și de luare a deciziilor pentru a ține seama de riscurile complexe, pe mai multe niveluri și care produc interacțiuni vor continua să fie inegale dacă nu se vor lua măsuri la nivelul UE, ceea ce ar putea agrava disparitățile naționale și regionale din cadrul Uniunii. Comisia intenționează să mobilizeze sprijinul Uniunii și să asigure o bază comună, contribuind astfel la depășirea barierelor structurale și oferind răspunsuri proactive și coerente la mediile de risc nefavorabile. Aceste acțiuni sunt nu numai proporționale prin prisma articolului 5 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană, ci și necesare pentru atingerea efectivă a obiectivelor politice și a obligațiilor Uniunii prevăzute în tratat.

În acest context, prezenta propunere s-a ghidat după principiul proporționalității, limitând sarcina administrativă la ceea ce era strict necesar pentru atingerea obiectivelor mecanismului. În plus, propunerea include dispoziții clare care definesc domeniul de aplicare al UCPM, prevenind astfel orice suprapunere sau risc de dublă finanțare.

Din acest motiv, Comisia a propus un regulament ca act juridic adecvat pentru a asigura flexibilitatea financiară, care este esențială pentru gestionarea eficace a crizelor, pentru sprijinirea mobilizării rapide a fondurilor ca răspuns imediat în situații de criză și pentru instituirea unor inițiative de prevenire și pregătire pe termen lung. O astfel de flexibilitate este crucială pentru abordarea peisajului din ce în ce mai dinamic al riscurilor și pentru sprijinirea rapidă și consecventă a statelor membre.

În aceeași ordine de idei, Rezerva pentru solidaritate și ajutoare de urgență completează flexibilitatea propunerii și constituie un element constant al arhitecturii bugetare a Uniunii, care a fost utilizat în mod tradițional pentru a oferi o capacitate financiară suplimentară instrumentelor existente în cazul unor crize majore, mai degrabă decât

pentru a finanța acțiuni în mod direct. Această abordare este menținută în noul cadru financiar multianual (CFM) propus, care păstrează rezerva ca mecanism orizontal de flexibilitate ce completează instrumentele permanente consolidate de răspuns în situații de criză. În consecință, propunerea asigură coerența cu acest cadru prin faptul că nu aduce atingere modalităților de mobilizare a rezervei, care sunt în continuare reglementate de CFM și de procedurile bugetare anuale, plasând totodată mecanismul consolidat de protecție civilă al Uniunii și pregătirea pentru situații de urgență sanitară în cadrul arhitecturii de solidaritate mai ample a Uniunii, inclusiv, după caz, în cadrul Fondului de solidaritate al Uniunii Europene.

Întemeindu-se pe mandatul Uniunii de a sprijini statele membre în chestiuni de gestionare a crizelor, s-a propus înființarea Centrului de coordonare în situații de criză (denumit în continuare „centrul”), a cărui menire este să se asigure că statele membre și Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență sunt în măsură să anticipeze în mod eficient crizele care depășesc domeniul de aplicare tradițional al protecției civile. Ultimii ani au scos în evidență modul în care crize precum pandemia de COVID-19 (inițial o urgență sanitară) și războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei (inițial o preocupare în materie de securitate și apărare) pot avea consecințe de lungă durată, multe dintre acestea fiind de competența autorităților de protecție civilă.

Din acest motiv, centrul, astfel cum a fost propus de Comisie, nu ar aduce atingere niciunei măsuri structurale în vigoare în statele membre și ar permite pe deplin statelor membre să desemneze puncte de contact în conformitate cu structurile lor naționale existente.

Se propune ca activarea centrului să intre în sfera de prerogativă a Consiliului, asigurându-se că, în ceea ce privește răspunsul în situații de criză, mandatul statelor membre de a prelua inițiativa nu este afectat. În ceea ce privește structura sa internă, centrul ar urma să valorifice structurile și expertiza existente ale Centrului de coordonare a răspunsului la situații de urgență, inclusiv capacitățile sale analitice și științifice, conștientizarea situației și capacitatea operațională 24/7 pentru crizele transsectoriale. Astfel, Comisia intenționează să atingă două obiective importante:

- în primul rând, să se asigure că Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență și UCPM nu sunt împovărate de chestiuni care nu privesc în mod direct protecția civilă. Acest lucru ar economisi timpul și resursele valoroase ale actorilor noștri din domeniul protecției civile;
- în al doilea rând, crearea centrului pe baza învățămintelor desprinse din modul de funcționare a Centrului de coordonare a răspunsului la situații de urgență ar reduce la minimum ineficiențele administrative și ar asigura faptul că resursele suplimentare nu sunt irosite prin reproducerea unor structuri și procese care s-au dovedit deja eficace atât pentru statele membre, cât și pentru Uniune.

Propunerea prevede că, dacă va fi activat, centrul nu va utiliza fondurile UCPM pentru operațiunile sale. În schimb, s-ar recurge la fondurile alocate pentru protecția civilă numai în cazul în care o criză transsectorială ar declanșa activarea mecanismului. În

cazul în care alte programe ar solicita sprijinul centrului, acestea ar continua să finanțeze acțiunile de răspuns în domeniile lor respective din propriile bugete care le-au fost alocate.

Mai mult, mecanismul UE din cadrul Fondului pentru coeziune economică, socială și teritorială, agricultură și zone rurale, pescuit și afaceri maritime, prosperitate și securitate va oferi o capacitate financiară suplimentară pentru a ajuta statele membre să răspundă rapid nevoilor urgente și specifice apărute ca răspuns la o criză și să promoveze repararea și redresarea în vederea creșterii rezilienței în urma unei crize. Mecanismul UE include, de asemenea, Rezerva pentru provocările și prioritățile emergente, care poate furniza o capacitate financiară suplimentară acolo unde este necesar.

În ceea ce privește aspectele legate de sănătate prevăzute în cadrul propunerii, Comisia dorește să clarifice faptul că integrarea sprijinului Uniunii pentru pregătirea și răspunsul în situații de urgență sanitară alături de UCPM nu aduce modificări cadrului existent de guvernare al UE în domeniul sănătății și nici mandatelor respective ale Comisiei și ale serviciilor sale, ale Centrului European de Prevenire și Control al Bolilor sau ale Agenției Europene pentru Medicamente. Alegerea unui regulament ca instrument juridic urmărește să asigure flexibilitatea financiară și operațională, permițând mobilizarea sprijinului Uniunii ca răspuns la evoluția riscurilor și a nevoilor, fără o alocare prealabilă rigidă între componentele de protecție civilă, sănătate și logistică, și contribuind astfel la sustenabilitatea acțiunii Uniunii în diferite scenarii de criză.

Propunerea urmărește, de asemenea, să sprijine statele membre să își consolideze capacitățile naționale de pregătire și răspuns și să îmbunătățească interoperabilitatea dintre sistemele de protecție civilă și cele de sănătate publică. Aceasta oferă un cadru pentru consolidarea cooperării, a formării, a digitalizării și a pregătirii logistice, permițând o punere în aplicare diferențiată care să țină seama de capacitățile naționale și de profilurile de risc diferite și aducând valoare adăugată statelor membre cu resurse sau capacități instituționale mai limitate.

În același timp, propunerea îmbunătățește coordonarea și conștientizarea situației la nivelul Uniunii, respectând totodată pe deplin cadrul UE aplicabil privind protecția datelor, confidențialitatea și securitatea. Centralizarea și schimbul de evaluări ale riscurilor și de informații privind planificarea răspunsului se bazează pe mecanismele existente și rămân proporționale, sigure și limitate în funcție de scop, asigurând un echilibru adecvat între transparență, confidențialitate și securitate. Componenta de pregătire și răspuns în situații de urgență sanitară este, de asemenea, concepută pentru a fi aliniată la planurile naționale de pregătire în domeniul sănătății publice, fiind coerentă cu cadrele internaționale privind securitatea sanitară la nivel mondial, inclusiv cu cele elaborate de Organizația Mondială a Sănătății.

În cele din urmă, Comisia urmărește să asigure Senatul că propunerea sa respectă pe deplin articolul 168 din TFUE și principiul conform căruia organizarea și furnizarea serviciilor de sănătate rămân în sarcina statelor membre.

Comisia speră că prezentul răspuns clarifică aspectele semnalate de Senat și așteaptă cu interes continuarea dialogului politic constructiv în viitor.

Cu deosebită considerație,

Maroš Šefčovič
Membriu al Comisiei

Hadja Lahbib
Membră a Comisiei

COPIE LEGALIZATĂ
Pentru Secretarul General

Martine DEPREZ
Director
Procesul decizional și colegialitatea
COMISIA EUROPEANĂ

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 27.4.2026

C(2026) 2918 final

Stimate domnule Președinte,

Comisia dorește să mulțumească Senatului pentru opinia sa referitoare la Comunicarea intitulată „Plan de investiții pentru transporturi durabile” [COM(2025) 664 final].

Planul de investiții pentru transporturi durabile (STIP) răspunde nevoii urgente de a debloca investițiile și de a extinde producția de combustibili din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon pentru sectorul aviației și sectorul transportului pe apă. Planul va contribui la îndeplinirea obiectivelor stabilite de Regulamentul ReFuelEU în domeniul aviației și de Regulamentul FuelEU în domeniul maritim, sprijinind sarcina dificilă de decarbonizare a aviației și a transportului pe apă și consolidând competitivitatea acestor sectoare prin promovarea investițiilor în energie și tehnologii curate.

Acest plan propune acțiuni care să sprijine punerea în aplicare a cadrului de reglementare și care să asigure un impact mai mare pe piață prin sprijin coordonat la nivelul statelor membre și printr-o colaborare internațională sporită. Prin accelerarea producției de combustibili durabili fabricați în UE, această inițiativă va contribui la stimularea competitivității Europei, la reducerea dependenței sale energetice de combustibili fosili și la sprijinirea tranziției industriale către neutralitatea climatică până în 2050. Acest lucru va îmbunătăți poziția Europei la nivel mondial într-un sector în care Europa își menține poziția de lider industrial și expertiza.

Comisia își exprimă satisfacția cu privire la faptul că Senatul este de acord că sunt necesare acțiuni la nivelul Uniunii Europene, astfel cum se prevede în comunicare, menite să crească nivelul investițiilor în dezvoltarea de combustibili cu emisii scăzute de carbon și de combustibili din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon pentru sectorul aviației și cel al transportului pe apă. Comisia salută sprijinul Senatului pentru consolidarea proiectelor de producție în UE și punctul de vedere al acestuia conform căruia acest sprijin ar trebui aliniat la strategiile naționale privind hidrogenul și la planurile naționale integrate privind energia și clima, în vederea unui cadru de politică coerent.

Comisia salută sprijinul larg al Senatului pentru obiectivele de decarbonizare și de dezvoltare a combustibililor alternativi, astfel cum se propune în STIP, și ia act de apelul de a elabora un mecanism specific de garantare a accesului la finanțare pentru statele

Dlui Mircea ABRUDEAN

Președintele Senatului

Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sectorul 5

RO – 050711 BUCUREȘTI

membre din Europa Centrală. Comisia ar dori să reamintească faptul că România și alte 12 state membre ale UE, în principal din Europa Centrală și de Est, beneficiază de Fondul pentru modernizare care sprijină statele membre eligibile să își atingă obiectivele climatice și obiectivele Pactului verde european, inclusiv producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, printre care se numără și hidrogenul regenerabil.

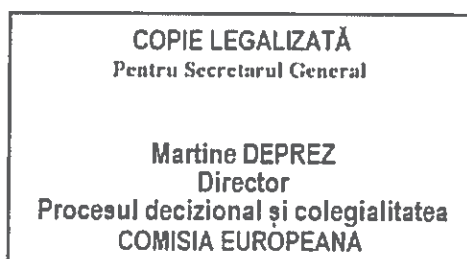
Pentru a aborda provocările identificate în STIP, Comisia a inițiat deja acțiuni semnificative, inclusiv o cerere de propuneri specifică în valoare de 300 de milioane EUR în cadrul Băncii pentru Hidrogen pentru hidrogen destinat sectorului maritim și al aviației și aproximativ 130 de milioane EUR pentru cercetare și inovare în cadrul programului Orizont Europa – toate fiind disponibile pentru promotori de proiecte din UE. În plus, Coaliția eSAF Early Movers, lansată în decembrie 2025 cu opt state membre, a fost creată pentru a facilita o licitație dublă cu angajamente substanțiale din partea statelor membre. Comisia salută opinia Senatului potrivit căreia și România ar trebui să participe la coaliție și așteaptă cu interes includerea sa în aceasta ca parte a demersului comun de a menține UE în avangarda dezvoltării combustibililor alternativi. Consecințele închiderii strâmtorii Ormuz au evidențiat încă o dată dependența Europei de combustibilii fosili importați, inclusiv de combustibilul turboreactor și de combustibilul folosit în transportul maritim. Această criză ne reamintește din nou cât de important este să accelerăm punerea în aplicare a STIP și introducerea de combustibili durabili pentru transport produși intern.

Comisia speră că prezentul răspuns clarifică aspectele semnalate de Senat și așteaptă cu interes continuarea dialogului politic în viitor.

Cu deosebită considerație,

Maros Šefčovič
Membru al Comisiei

Apóstolos Tzitzikóstas
Membru al Comisiei

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 29.4.2026
C(2026)2988 final

Stimate Dommule Președinte,

Comisia mulțumește Senatului pentru opinia sa referitoare la Propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Deciziei (UE) 2015/1814 în ceea ce privește rezerva pentru stabilitatea pieței în sectorul clădirilor, al transportului rutier și în alte sectoare {COM (2025) 738 final}.

Comisia salută evaluarea pozitivă a subsidiarității efectuată de Senat și sprijinul larg acordat pentru obiectivele propunerii, remarcând în același timp rezervele exprimate cu privire la corelarea cu securitatea energetică și la punerea în aplicare a planurilor naționale integrate actualizate privind energia și clima (PNIESC). Comisia profită de această ocazie pentru a oferi clarificări suplimentare în legătură cu propunerea sa și pentru a răspunde preocupărilor Senatului.

Noua schemă de comercializare a certificatelor de emisii pentru arderea combustibililor în sectorul clădirilor, al transportului rutier și în alte sectoare (ETS2) urmărește să sprijine statele membre în atingerea obiectivului lor global de reducere a emisiilor în temeiul Regulamentului privind partajarea eforturilor, completând politicile și măsurile UE și naționale în sectoarele vizate de PNIESC. Acest obiectiv comun este esențial pentru a reduce dependența Uniunii de importurile ridicate și volatile de combustibili fosili, care au costat UE aproape 400 de miliarde EUR în 2024 și pe care se bazează încă în principal sectoarele clădirilor și transportului rutier. Acest lucru va contribui la consolidarea securității energetice a Europei și la abordarea unuia dintre principalii factori determinanți ai prețurilor ridicate la energie pentru întreprinderile și gospodăriile europene, ceea ce constituie un dezavantaj concurențial semnificativ la nivel mondial.

Evaluarea de către Comisie a PNIESC elaborate de statele membre a indicat unele lacune în ceea ce privește obiectivul general pentru 2030 prevăzut în temeiul Regulamentului privind partajarea eforturilor, în pofida progreselor generale care au fost înregistrate referitor la politicile și măsurile statelor membre pentru sectoarele clădirilor și transportului rutier. Având în vedere amânarea cu un an, până în 2028, a începerii ETS2, convenită ca parte a modificării obiectivului climatic pentru 2040 care a fost adusă la Legea europeană a climei, statele membre au în continuare obligația legală de a-și îndeplini obiectivul pentru 2030 prevăzut în temeiul Regulamentului privind

*Dhui Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului
Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sectorul 5
RO – 050711 BUCUREȘTI*

partajarea eforturilor. Acest lucru evidențiază și mai mult necesitatea de a intensifica măsurile și eforturile naționale complementare în ceea ce privește punerea în aplicare concretă, atât în materie de eficiență energetică, inclusiv în sectorul clădirilor, cât și de tranziție către reducerea emisiilor în transportul rutier.

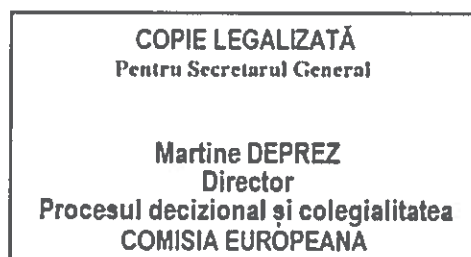
De asemenea, Comisia ia act de rezervele exprimate de Senat cu privire la decizia de a nu efectua o evaluare specifică a impactului pentru această propunere specifică de modificare a rezervei pentru stabilitatea pieței aferentă sectoarelor clădirilor, transportului rutier și altor sectoare. Comisia ar dori să clarifice faptul că domeniul de aplicare al propunerii se limitează la ajustări ale parametrilor selectați și stabiliți ai rezervei pentru stabilitatea pieței (RSP) care vizează ETS2, fără a modifica structura generală a RSP. Propunerea se bazează pe contribuțiile primite de la 19 state membre – inclusiv România – în documentul neoficial comun din 1 iulie 2025, în care s-a solicitat asigurarea mai timpurie și mai puternică a stabilității prețurilor și consolidarea capacității rezervei de a funcționa pe termen mai lung înainte de operaționalizarea deplină a pieței ETS2. Având în vedere domeniul de aplicare restrâns și obiectivele acestei propuneri, Comisia consideră că propunerea se bazează pe evaluarea impactului privind ETS2 și RSP, efectuată în cadrul revizuirii EU ETS și a RSP din 2021, și respectă cadrul Comisiei pentru o mai bună legislație, stabilind că o nouă evaluare a impactului ar trebui efectuată numai atunci când există posibilitatea de a alege între opțiuni de politică substanțial diferite.

Comisia speră că prezentul răspuns clarifică aspectele semnalate de Senat și așteaptă cu interes continuarea dialogului politic în viitor.

Cu deosebită considerație,

Maroš Šefčovič
Membru al Comisiei

Wopke Hoekstra
Membru al Comisiei

COMISIA EUROPEANĂ

*Bruxelles, 10.5.2026
C(2026) 3098 final*

Stimate Dommule Președinte,

Comisia mulțumește Senatului pentru opinia sa referitoare la Busola pentru cultura Europei [COM(2025) 785 final].

Busola pentru cultura Europei (denumită și „Busola pentru cultură”) propune un cadru strategic menit să includă și să consolideze în mod consecvent rolul culturii în procesul de elaborare a politicilor, precum și să plaseze cultura în centrul viziunii politice a Uniunii și al strategiei sale sociale și economice.

Acest cadru a fost adoptat într-un moment în care Europa se confruntă cu provocări geopolitice, tehnologice, de mediu, democratice și de securitate. Cultura este un element esențial pentru promovarea unității, a diversității și a excelenței europene. În limitele competențelor conferite de tratate, Busola pentru cultură este concepută pentru a valorifica la maximum potențialul culturii pentru persoane, societăți și teritorii. Viziunea propusă de Busolă – „Europa pentru cultură, cultură pentru Europa” – simbolizează această dinamică.

Comisia salută interesul Senatului față de această inițiativă și este de acord cu importanța culturii ca factor de coeziune socială, identitate și dezvoltare economică, precum și de consolidare a rezilienței democratice și a competitivității europene. Comisia profită de această ocazie pentru a oferi clarificări suplimentare în legătură cu propunerea sa și își exprimă încrederea că acestea vor răspunde preocupărilor Senatului.

În conformitate cu articolele 6 și 167 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Uniunea poate interveni în domeniul culturii prin sprijinirea și completarea acțiunii statelor sale membre. Busola pentru cultură nu urmărește să creeze o narațiune culturală europeană unică, ci identifică mai degrabă provocările comune cu care se confruntă statele membre, care au o dimensiune europeană clară și pentru care acțiunea la nivelul UE poate aduce valoare adăugată.

Ar trebui notat că o comunicare este un document de politică fără caracter obligatoriu, care nu creează obligații juridice directe. Comisia se angajează în mod voluntar să respecte prioritățile și acțiunile incluse în Comunicarea privind Busola pentru cultura

*Dlul Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului
Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sectorul 5
RO – 050711 BUCUREȘTI*

Europei, care nu prevalează asupra nevoilor culturale, a particularităților sau a instrumentelor de finanțare naționale.

În plus, fiind document de politică strategică, Busola pentru cultură nu are ca scop să interpreteze concepte juridice. Aceasta oferă mai degrabă orientări de politică cu privire la aspecte-cheie relevante pentru elaborarea politicilor europene.

În ceea ce privește alocările financiare, Busola pentru cultură nu constituie un instrument de finanțare ce dispune de o linie bugetară specifică. Cheltuielile legate de cultură sunt executate prin diverse programe ale UE, fiecare fiind reglementat de propriul temei juridic. Cheltuielile au însă la bază consultări ample, inclusiv cu statele membre, care și-au exprimat opiniile privind prioritățile la nivelul UE în domeniul culturii (mai multe detalii privind metodologia de consultare și rezultate pot fi găsite în documentul de lucru conexe al serviciilor Comisiei¹).

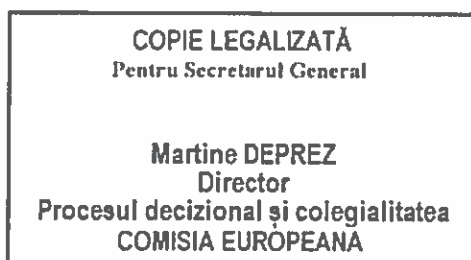
Având în vedere caracterul transversal al culturii și relația sa cu drepturile fundamentale, politica de coeziune, politica în domeniul sănătății, politica în domeniul inteligenței artificiale, relațiile internaționale, printre altele, integrarea culturii în toate politicile este esențială pentru ca societățile să profite pe deplin de beneficiile individuale, societale și economice ale culturii. Busola pentru cultură este esențială pentru creșterea vizibilității acestor interrelații.

Comisia speră că prezentul răspuns clarifică aspectele semnalate de Senat și așteaptă cu interes continuarea dialogului politic în viitor.

Cu deosebită considerație,

*Maroš Šefčovič
Membru al Comisiei*

*Glenn Micallef
Membru al Comisiei*

¹ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2025) 785 final.

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 3.6.2026
C(2026) 3904 final

Stimate Doamnă Președinte,

Comisia mulțumește Senatului pentru opinia sa referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Introducerea planului de prevenire, pregătire și răspuns al Uniunii la crizele sanitare” [COM(2025) 745 final].

Comisia a instituit planul de prevenire, pregătire și răspuns al Uniunii în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (UE) 2022/2371 privind amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate. Planul urmărește să promoveze un răspuns eficace și coordonat la amenințările transfrontaliere pentru sănătate la nivelul Uniunii, ceea ce este deosebit de important având în vedere evoluția peisajului amenințărilor cu care se confruntă Uniunea Europeană și necesitatea ca sistemele de sănătate să fie mai bine pregătite pentru a răspunde crizelor emergente. Inițiativa contribuie la punerea în aplicare a Strategiei europene privind o Uniune a pregătirii în sectorul sănătății.

Planul elaborat de Uniune servește drept set de instrumente practice menit să îi ajute pe responsabilii cu gestionarea crizelor să valorifice acordurile comune ale UE privind guvernarea, capacitățile și resursele disponibile pentru securitatea sanitară. Acesta pune un accent deosebit pe elementele de pregătire interregională transfrontalieră, evidențiind sprijinul disponibil din partea UE și prezentând exemple de acorduri transfrontaliere existente. Planul prezentat de Uniune – elaborat în strânsă colaborare cu statele membre în cadrul Comitetului pentru securitate sanitară și cu agențiile și organele relevante ale Uniunii – nu introduce nicio cerință juridică nouă. Împreună cu planurile naționale de prevenire, pregătire și răspuns, planul elaborat de Uniune formează un cadru cuprinzător, complementar și îmbunătățit în permanență de planificare în materie de prevenire, pregătire și răspuns.

Comisia își exprimă satisfacția cu privire la faptul că Senatul sprijină obiectivul comunicării și împărtășește îngrijorarea exprimată cu privire la obstacolele din calea colaborării transfrontaliere practice care împiedică asigurarea unui răspuns eficace. În acest sens, Comisia, având în vedere rolul său de coordonare, se angajează să continue să înlăture obstacolele transfrontaliere, inclusiv prin crearea registrului public unic al Uniunii de dosare transfrontaliere prevăzut în Regulamentul (UE) 2025/925 privind facilitarea soluțiilor transfrontaliere, care stabilește un cadru pentru implicarea

*Dlui Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului
Calea 13 Septembrie nr. 1-3,
Sectorul 5
RO – 050711 BUCUREȘTI*

punctelor de coordonare transfrontalieră sau a autorităților competente. Viitoarea programare Interreg va aborda, de asemenea, cele mai bune modalități de sprijinire a unei mai bune guvernante în materie de cooperare teritorială. Acest lucru poate consolida în mod semnificativ capacitățile de prevenire, pregătire și răspuns în regiunile de frontieră.

Comisia organizează exerciții de simulare pentru a testa planul Uniunii în raport cu diferite scenarii, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2022/2371. Pe baza lecțiilor învățate în urma acestor exerciții sau în urma răspunsurilor la evenimente din viața reală și având în vedere modificările cadrului legislativ și ale priorităților politice ale UE, planul Uniunii va fi reexaminat și revizuit atunci când va fi necesar. Acest proces de examinare și revizuire periodică permite o îmbunătățire continuă și asigură faptul că planul elaborat de Uniune rămâne actualizat și adecvat scopului, inclusiv în domeniul colaborării transfrontaliere interregionale.

Comisia speră că prezentul răspuns clarifică aspectele semnalate de Senat și așteaptă cu interes continuarea dialogului politic în viitor.

Cu deosebită considerație,

Maroš Šefčovič
Membru al Comisiei

Olivér Várhelyi
Membru al Comisiei

Parlamentul României Senat

București, 22 decembrie 2025

OPINIA SENATULUI ROMÂNIEI

referitoare la

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Programul de lucru al Comisiei 2026 - Momentul independenței Europei COM(2025) 870 final

Senatul României a examinat Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Programul de lucru al Comisiei 2026 - Momentul independenței Europei, COM(2025) 870 final, în conformitate cu prevederile Tratatului de la Lisabona Protocolul (nr. 1).

Având în vedere raportul Comisiei pentru Afaceri Europene, Plenul Senatului, în ședința din data de 22 decembrie 2025,

- (1) Salută adoptarea Programului de lucru pentru 2026, deoarece acesta reflectă o viziune strategică și coerentă asupra viitorului Uniunii Europene, concentrată pe consolidarea competitivității, securității și echității sociale. Prin stabilirea acestor priorități, Comisia își propune să răspundă eficient provocărilor actuale și să creeze un cadru propice pentru dezvoltarea durabilă și prosperitatea cetățenilor europeni. Totodată, Programul lansează un apel ferm la acțiune, subliniind că Europa trebuie să răspundă cu unitate, curaj și hotărâre.
- (2) Constată că orientarea strategică a Comisiei Europene pentru 2026 este apreciată, întrucât se concentrează pe creșterea competitivității, stimularea inovării și direcționarea investițiilor către competențe și tehnologii strategice. Programul curent vizează, de asemenea, dezvoltarea de capacități noi în sectoare vitale (apărare, energie, agricultură, educație și industrie), măsuri care vor consolida securitatea și reziliența economică a Uniunii Europene.

Președintele Senatului
Mișca ABRUDEAN

Parlamentul României Senat

București, 27 octombrie 2025

AVIZ MOTIVAT al SENATULUI ROMÂNIEI

referitor la Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a condițiilor pentru punerea în aplicare a sprijinului Uniunii pentru politica agricolă comună pentru perioada 2028-2034

COM(2025) 560 final

Senatul României a examinat Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a condițiilor pentru punerea în aplicare a sprijinului Uniunii pentru politica agricolă comună pentru perioada 2028-2034 - COM(2025) 560 final – în conformitate cu prevederile Tratatului de la Lisabona, Protocolul (nr. 2).

Având în vedere raportul Comisiei pentru Afaceri Europene, plenul Senatului, în ședința din data de 27 octombrie 2025

Art.1. - Senatul României

- (1) Constată că Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a condițiilor pentru punerea în aplicare a sprijinului Uniunii pentru politica agricolă comună pentru perioada 2028-2034 - COM(2025) 560 final – nu respectă principiul subsidiarității însă respectă principiul proporționalității.
- (2) Consideră
 - a) de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe, că propunerea de Regulament vizează reducerea sarcinii administrative, în conformitate cu așteptările de corelare a nivelului investițiilor cu stadiul reformelor realizate;
 - b) în conformitate cu Uniunea de Ramură Națională a Cooperativelor Horticole din România – HORT INTEGRA, Uniunea de Ramură Națională a Cooperativelor din Sector Taurin – BOVICOOP și Uniunea de Ramură Națională a Cooperativelor din Sectorul Vegetal – UNCSV, că propunerea marchează un moment de cotitură în reforma Politicii Agricole Comune, însă pentru a fi cu adevărat în interesul fermierilor români și europeni sunt necesare completări și ajustări strategice în următoarele domenii-cheie: accesul la sprijin financiar, reînnoirea generațiilor, tranziția verde, gestionarea riscurilor, digitalizarea și inovarea, consolidarea cooperativelor, echilibrul lanțului valoric și adaptarea la crize.
- (3) Subliniază pe aceeași linie cu Uniunea de Ramură Națională a Cooperativelor Horticole din România – HORT INTEGRA, Uniunea de Ramură Națională a Cooperativelor din Sector Taurin – BOVICOOP și Uniunea de Ramură Națională a Cooperativelor din Sectorul Vegetal – UNCSV, că propunerea de Regulament reprezintă un pas important în modernizarea Politicii Agricole Comune pentru perioada 2028–2034.

(4) Reiterează, în convergență cu Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală din Senatul României, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Clubul Fermierilor Români pentru Agricultură Performantă, Forumul Agricultorilor și Procesatorilor Profesioniști din România, Uniunea de Ramură Națională a Cooperativelor Horticole din România – HORT INTEGRA, Uniunea de Ramură Națională a Cooperativelor din Sector Taurin – BOVICOOOP și Uniunea de Ramură Națională a Cooperativelor din Sectorul Vegetal – UNCSV, că:

a) pentru ca viitoarea Politică Agricolă Comună (PAC) post-2027 să își atingă obiectivele, este esențial ca aceste aspecte să fie reglementate în mod clar, într-un cadru care să asigure stabilitate, flexibilitate și simplificare;

În caz contrar, o abordare care se limitează la reformulări terminologice, fără o clarificare de fond, riscă să genereze confuzie și lipsă de predictibilitate în procesul viitor de elaborare și implementare a planurilor, conducând la fragmentarea implementării unitare a PAC și la apariția unor interpretări divergente între statele membre;

b) susținem faptul că această nouă abordare de includere a PAC într-un fond comun ridică probleme semnificative de coerență, claritate și aplicabilitate practică, mai ales pentru Statele Membre cu structuri agricole complexe, precum România;

c) numeroase concepte noi – cum ar fi „planul unic”, noul mecanism de gestionare a fermelor și redefinirea condiționalităților – aduc o povară administrativă suplimentară, fără a garanta o veritabilă simplificare;

d) susținem menținerea unui buget PAC distinct și consistent.

Respingem reducerea fondurilor pentru agricultură și integrarea acestora într-un fond comun.

Solicităm păstrarea unui buget separat pentru PAC, finanțat din două fonduri distincte:

- i. FEAGA – Fondul European de Garantare Agricolă, pentru plăți directe și intervenții sectoriale;
- ii. FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, pentru investiții, inovare și sprijinul tinerilor fermieri.

Această structură duală asigură complementaritate și echilibru între sprijinul pe termen scurt (venituri) și dezvoltarea durabilă a spațiului rural.

Comasarea fondurilor ar reduce transparența, ar complica gestionarea și ar crea concurență artificială între domenii de finanțare.

Astfel, viitorul PAC ar trebui să rămână separat de alte fonduri europene, bazat pe un buget solid, pentru a garanta reziliența și competitivitatea agriculturii europene;

e) pe linia Sprijinului degresiv pentru venit pe suprafață, nu susținem aplicarea obligatorie a mecanismului de degresivitate și plafonare.

Aplicarea unui plafon de 100.000 euro/beneficiar afectează competitivitatea fermelor medii și mari, esențiale pentru securitatea alimentară.

De asemenea, măsura descurajează comasarea terenurilor și consolidarea exploatațiilor.

Propunem creșterea nivelului plății degresive la minimum 15%, pentru a asigura o distribuție echitabilă a sprijinului fără a afecta structura de producție și competitivitatea fermelor comerciale;

- f) considerăm discriminatorie și cu impact negativ asupra suprafețelor utilizate propunerea de eliminare a sprijinului prin plăți directe pentru fermierii care ajung la vârsta de pensionare (alin. 6), în contextul în care Comisia Europeană nu a prezentat o analiză asupra potențialului de tineri fermieri care să continue activitatea agricolă pe aceste suprafețe. De asemenea, această prevedere nu este acceptabilă deoarece mecanismul este pretabil doar persoanelor fizice;
- g) propunem renunțarea la valoarea cofinanțării naționale propuse pentru plățile directe, deoarece aceasta ar conduce la naționalizarea Politicii Agricole Comune, creând disparități grave între fermierii statelor membre și subminând caracterul unitar al pieței interne.

Sprijinul pentru venit trebuie să rămână integral finanțat din bugetul Uniunii Europene, în scopul garantării unui tratament egal și stabil al politicii agricole ca instrument de coeziune europeană;

- h) pe linia Convergenței externe, reafirmăm necesitatea finalizării procesului de convergență externă a plăților directe, astfel încât fermierii din toate Statele Membre să beneficieze de un nivel echitabil de sprijin/ha;
- i) pe linia Simplificării și predictibilității, nu a noilor constrângeri, în ceea ce privește propunerea Comisiei Europene de introducere a mecanismului de „administrare a fermelor”, considerăm că acesta nu contribuie la procesul de simplificare, din contră, modificările repetate ale condiționalităților obligatorii creează impredictibilitate și presiune administrativă asupra fermierilor.

În acest sens, considerăm că pentru o buna gestionare a fondurilor PAC avem nevoie de stabilitate legislativă.

Nu suntem de acord cu modificarea care vizează schimbarea mecanismelor de control pentru punerea în aplicare a SMR-urilor având în vedere ca există o experiență anterioară care trebuie valorificată și continuată.

Ca și în actuala perioadă de programare, nu susținem condiționalitatea socială (art. 3, alin.1) și propunem eliminarea prevederii referitoare la aceasta întrucât implementarea acesteia s-a dovedit a fi dificilă din punct de vedere practic și presupune o povară administrativă semnificativă pentru agențiile de plăți;

- j) propunem stabilirea unui mecanism permanent de ajustare a sprijinului în funcție de riscurile structurale (costuri de producție, vulnerabilități climatice, presiuni comerciale), astfel încât fermierii din regiunile mai expuse să beneficieze de sprijin suplimentar;
- k) propunem alocarea unor fonduri dedicate investițiilor în tehnologii critice și digitalizarea agriculturii, cu accent pe utilizarea sistemelor inteligente de monitorizare, analiză de date și management al resurselor.

- (4) În concluzie, susținem o Politică Agricolă Comună solidă, echitabilă și orientată spre fermieri, care să asigure reziliența sectorului agroalimentar european, securitatea alimentară și viabilitatea mediului rural, însă în contextul în care aceasta este abordată separat de celelalte fonduri.

Președintele Senatului

Mircea ABRUDEAN

Parlamentul României Senat

București, 22 decembrie 2025

OPINIA SENATULUI ROMÂNIEI

referitoare la

**Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului
de modificare a Regulamentului (UE) 2023/1115 în ceea ce privește
anumite obligații ale operatorilor și comercianților**

COM (2025) 652 final

Senatul României a examinat Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2023/1115 în ceea ce privește anumite obligații ale operatorilor și comercianților COM (2025) 652, în conformitate cu prevederile Tratatului de la Lisabona Protocolul (nr. 2).

Având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri europene, plenul Senatului, în ședința din data de 22 decembrie 2025,

- (1) Constată că Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2023/1115 în ceea ce privește anumite obligații ale operatorilor și comercianților, COM (2025) 652 final – respectă principiul subsidiarității și principiul proporționalității.
- (2) Consideră că :
 - a) propunerea de regulament menține integral obiectivele de mediu și principiile fundamentale ale Regulamentului privind defrișările, însă oferă un cadru mai echilibrat între cerințele de sustenabilitate și nevoia de competitivitate economică;
 - b) propunerea urmărește să echilibreze protecția mediului cu eficiența economică.
- (3) Susține, în acord cu observațiile Comisiei pentru agricultură, dezvoltare rurală și industrie alimentară:
 - a) că este necesară simplificarea cadrului de reglementare european, prin adoptarea unor măsuri menite să reducă substanțial povara administrativă asociată aplicării Regulamentului (UE) 2023/1115 privind defrișările;

- b) exigențele impuse fermierilor și silvicultorilor rămân ridicate, dacă nu chiar imposibil de implementat fiind disproporționate în raport cu obiectul regulamentului, de a preveni defrișările acolo unde acestea au loc efectiv;
- c) propunerea de compromis, înaintată de România în consens cu o parte dintre statele membre și care se află în prezent în curs de negociere la nivelul instituțiilor europene.

Președintele Senatului
Mircea M. UDEAN

Parlamentul României Senat

București, 22 decembrie 2025

OPINIA SENATULUI ROMÂNIEI

referitoare la

**Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu,
Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor
- Strategia pentru reînnoirea generațiilor în agricultură
COM(2025) 872 final**

Senatul României a examinat Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Strategia pentru reînnoirea generațiilor în agricultură - COM(2025) 872 final, în conformitate cu prevederile Tratatului de la Lisabona Protocolul (nr. 1).

Având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri europene, plenul Senatului, în ședința din data de 22 decembrie 2025,

(1) Consideră și susține, în acord cu poziția Ministerului Afacerilor Externe, că:

- a) România sprijină în mod ferm obiectivele generale ale strategiei, în special cele referitoare la:
 - i. facilitarea accesului tinerilor la resurse (teren, finanțare, formare, consiliere);
 - ii. susținerea fermierilor vârstnici în procesele de transfer și succesiune;
 - iii. îmbunătățirea condițiilor de viață în mediul rural;
 - iv. stimularea inovării, digitalizării și a formării profesionale.Totodată, România consideră că strategia trebuie implementată într-un mod echilibrat, ținând cont de specificul agricol, demografic și teritorial al fiecărui stat membru;
- b) pe lângă asumarea politică, factorii esențiali pentru implementarea strategiei sunt cooperarea între autoritățile naționale și fermieri, asigurarea finanțării dedicate și angajamentul pe termen lung din partea tuturor actorilor implicați în implementarea PAC;
- c) fără o finanțare adecvată a PAC, inițiativele anunțate în strategie nu vor putea fi implementate de statele membre. Strategiile naționale trebuie să reflecte realitățile complexe cu care se confruntă fermierii, în special tinerii fermieri, la nivelul fiecărui stat membru pentru a se asigura coerența cu inițiativele naționale, astfel încât zonele rurale să devină mai atractive pentru tineri;
- d) sprijinul PAC are un rol determinant în dezvoltarea durabilă a afacerilor agricole, însă pentru abordarea barierelor în calea reînnoirii generaționale sunt necesare reforme și intervenții trans-sectoriale la nivel național care să crească atractivitatea zonelor rurale;
- e) tinerii fermieri sunt principalii promotori ai digitalizării, inovării și ai practicilor agricole durabile, dar se confruntă cu provocări pentru care strategia națională trebuie să identifice

- acțiuni specifice. De exemplu, aspectele legate de succesiune, în special în cazul fermelor de familie, implică o serie de aspecte juridice și financiare care pot reprezenta bariere pentru intrarea pe piață a tinerilor fermieri;
- f) reînnoirea generațiilor este un factor esențial pentru menținerea viabilității și a competitivității sectorului agricol, mai ales din perspectiva dinamicii prețurilor produselor agroalimentare care suprasolicitează bugetele gospodăriilor pentru categoriile vulnerabile de populație.
- (2) Formulează observații și priorități ale României, în acord cu Ministerul Finanțelor Publice:
- a) *Adaptarea măsurilor la specificul național* - România susține principiul flexibilității în aplicarea măsurilor propuse de Comisia Europeană, pentru a răspunde diversității structurale a agriculturilor din statele membre. Măsurile europene privind reînnoirea generațiilor trebuie să fie compatibile cu particularitățile țărilor cu pondere mare a fermelor mici și familiale;
- b) *Accesul la terenuri și finanțare* - România sprijină inițiativele privind facilitarea accesului tinerilor la terenuri și capital. Se recomandă:
- i. crearea de instrumente financiare dedicate (garanții, microcredite, fonduri de investiții);
 - ii. utilizarea mecanismelor BEI pentru a sprijini instalarea tinerilor fermieri;
 - iii. promovarea băncilor de terenuri agricole și a sistemelor transparente de închiriere/vânzare a terenurilor;
- c) *Pachet integrat pentru tinerii fermieri* - România sprijină propunerea Comisiei Europene privind dezvoltarea unui „Starter Pack” european pentru tinerii fermieri, care să includă sprijin financiar pentru instalare, asistență tehnică, formare profesională și consiliere juridică. Este esențial ca acest pachet să poată fi adaptat la condițiile naționale și să fie ușor accesibil;
- d) *Succesiunea și transferul exploatațiilor* - România consideră prioritară crearea unui cadru european de sprijin pentru transferul intergenerațional al fermelor, care să includă stimulente fiscale pentru transmiterea voluntară a exploatațiilor, scheme de parteneriat între fermieri seniori și tineri și măsuri de protejare a patrimoniului agricol;
- e) *Dezvoltarea mediului rural și calitatea vieții* - Reînnoirea generațiilor este strâns legată de atractivitatea mediului rural. România sprijină integrarea în strategie a unor măsuri privind dezvoltarea infrastructurii, accesul la servicii publice, și diversificarea economiei rurale. Se propune o coordonare mai strânsă între PAC și Politica de Coeziune în sprijinul zonelor rurale;
- f) *Educație, formare și inovație* - România susține consolidarea rețelei europene de formare agricolă, cu accent pe educație duală, parteneriate între ferme demonstrative și instituții de învățământ, precum și promovarea tinerilor inovatori în agricultură și bioeconomie;
- g) *Simplificare administrativă* - România subliniază necesitatea reducerii sarcinilor administrative pentru beneficiarii tineri și armonizarea procedurilor de acces la finanțare, inclusiv prin digitalizarea sistemelor de depunere și monitorizare a proiectelor.
- (3) Susține și subliniază necesitatea ca inițiatorul legislativ, respectiv Comisia Europeană, să aibă în vedere ca în procesul de implementare al strategiei să fie asigurate:
- a) flexibilitate în definirea obiectivelor și a măsurilor naționale;
 - b) coerență între instrumentele PAC, Politica de Coeziune și programele de formare profesională;
 - c) simplificare administrativă și reducerea sarcinilor pentru beneficiari;
 - d) mecanisme eficiente de evaluare și monitorizare, cu indicatori adaptați realităților naționale;

Parlamentul României Senat

Ducurești, 06 noiembrie 2025

OPINIA SENATULUI ROMÂNIEI

Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind mecanismul de protecție civilă al Uniunii și sprijinul Uniunii pentru pregătirea și răspunsul în caz de urgență sanitară și de abrogare a Deciziei nr.1313/2013/UE (mecanismul de protecție civilă al Uniunii) COM (2025) 548 final

Senatul României a examinat Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind mecanismul de protecție civilă al Uniunii și sprijinul Uniunii pentru pregătirea și răspunsul în caz de urgență sanitară și de abrogare a Deciziei nr.1313/2013/UE (mecanismul de protecție civilă al Uniunii), COM 548 final - în conformitate cu prevederile Tratatului de la Lisabona, Protocolul (nr. 2).

Având în vedere raportul Comisiei pentru Afaceri Europene, plenul Senatului, în ședința din data de 03 noiembrie 2025,

- (1) Constată că propunerea de regulament respectă principiul subsidiarității și nu respectă principiul proporționalității.
- (2) Apreciază:
 - a) consolidarea componentei de anticipare a riscurilor, inclusiv prin integrarea celor climatice și de sănătate publică, prin cooperare interinstituțională și prin sprijinirea cercetării și inovării;
 - b) obiectivul creșterii rezilienței populației prin conștientizarea riscurilor, comunicare eficientă, adaptarea răspunsului la crize complexe și incluziunea persoanelor vulnerabile;
 - c) integrarea componentei „Pregătirea și răspunsul în situații de urgență sanitară” în document, dat fiind faptul că această orientare se înscrie natural în arhitectura națională de gestionare integrată a urgențelor;
 - d) ideea instituirii unui Hub de coordonare a crizelor, apreciind că acesta poate reprezenta un instrument util pentru consolidarea capacității Uniunii de a răspunde rapid și coordonat la crize cu impact trans-sectorial;
- (3) Susține menținerea unui echilibru între principiul solidarității europene și respectarea principiilor subsidiarității și suveranității, astfel încât competențele naționale să rămână pe deplin garantate, iar statele membre să beneficieze de flexibilitatea necesară în adaptarea și implementarea prevederilor la specificul național.
- (4) Atrage atenția, în acord cu Avizul Comisiei pentru apărare și cu Punctul de vedere al Ministerului Sănătății:
 - a) necesității clarificărilor privind schimbarea formei juridice de la decizie la regulament, susținând că necesitatea acestei schimbări nu este suficient explicată și justificată, având în vedere și implicațiile acestei schimbări asupra competențelor statelor membre;

- b) asupra faptului ca revizuirea avuta in vedere trebuie sa asigure complementaritatea dintre acțiunile de la nivelul Uniunii și cele naționale, fără a crea sarcini administrative suplimentare sau suprapuneri instituționale;
 - c) că rolul Hub-ului ar trebui să fie acela de facilitator al cooperării între statele membre și instituțiile europene, fără a diminua competențele naționale sau a interfera cu mecanismele interne de gestionare a crizelor.
Menționează că funcționarea unui asemenea hub ar trebui să se bazeze pe un mecanism de finanțare clar, transparent și predictibil, care să întărească resursele existente și să ofere statelor membre încrederea că sprijinul european va fi rapid, eficient și echitabil. Drept urmare, solicită clarificări privind modalitate concretă de funcționare a unui asemenea hub – de la criteriile de activare și relația cu Centrul de coordonare a răspunsului la situații de urgență și cu alte instrumente sectoriale, până la aspecte legate de finanțare.
 - d) și solicită clarificări privind arhitectura bugetară a Mecanismului Uniunii, pentru a evita diluarea finanțării dedicate protecției civile;
 - e) și sprijină extinderea domeniului de aplicare către crize trans-sectoriale și posibilitatea unei finanțări complete, dar subliniază că transparența criteriilor de eligibilitate și evitarea dublei finanțări sunt condiții indispensabile pentru credibilitatea și eficiența mecanismului. În consecință, au solicitat clarificări privind modul de finanțare a răspunsului la crize din Facilitatea Uniunii Europene.
 - f) asupra lipsei de claritate privind rezervele pentru Solidaritate și Ajutor de Urgență (Solidarity and Emergency Aid Reserve) și solicită detalii privind integrarea acestora în noua propunere (eventual în Fondul pentru Solidaritate al Uniunii Europene);
- (5) Recomandă, în acord cu Ministerului Sănătății:
- a) clarificarea guvernantei multilaterale: extinderea rolului Uniunii Europene în urgențele sanitare ar trebui să fie însoțită de un cadru clar de coordonare între Comisia Europeană, Autoritatea pentru Pregătirea și Răspunsul în Situații de Urgență Sanitară (HERA), Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC), Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA) și ministerele naționale, pentru a evita dublarea competențelor;
 - b) sustenabilitatea finanțării: deși suma propusă este semnificativă, distribuția fondurilor între domeniile de protecție civilă, sănătate și logistică nu este detaliată. Ar fi util un mecanism de alocare proporțional cu riscurile identificate la nivel național;
 - c) capacitate națională și interoperabilitate: implementarea noilor cerințe impune investiții în formare, digitalizare și infrastructură logistică. Statele cu capacități limitate (inclusiv România) ar putea beneficia de programe de consolidare instituțională sprijinite de Comisie.
 - d) aspecte privind protecția datelor și transparența: centralizarea evaluărilor de risc și a planurilor de răspuns implică schimb de date sensibile. Este necesar un echilibru între transparență, confidențialitate și securitate;
 - e) integrarea în politicile de sănătate publică: componenta de urgență sanitară trebuie corelată cu planurile naționale de pregătire pentru pandemii și cu strategiile Organizația Mondială a Sănătății (OMS) privind securitatea sanitară globală.

Președintele Senatului
Mircea AURELIU JEAN

Parlamentul României Senat

București, 11 februarie 2026

OPINIA SENATULUI ROMÂNIEI

referitoare la

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Plan de investiții pentru transporturi durabile COM(2025) 664 final

Senatul României a examinat Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Plan de investiții pentru transporturi durabile - COM(2025) 664 final, în conformitate cu prevederile Tratatului de la Lisabona Protocolul (nr. 1).

Având în vedere raportul Comisiei pentru Afaceri Europene, Plenul Senatului, în ședința din data de 11 februarie 2026,

(1) Consideră:

- a) este necesară creșterea nivelului de investiții pentru dezvoltarea producției de combustibili alternativi pentru aviație (SAF - Electronic Sustainable Aviation Fuel) și transportul naval (SMF- Sustainable Maritime Fuel);
- b) este esențială dezvoltarea capacităților de producție în Uniunea Europeană și consolidarea dimensiunii de securitate energetică inclusiv prin prioritizarea proiectelor de producție internă de RFNBO (Renewable Fuels of Non-Biological Origin) și corelarea cu strategiile naționale de hidrogen și cu PNIESC (Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice) actualizate;
- c) riscul de fragmentare între diferite instrumente rămâne ridicat, fiind necesară o aliniere între obiectivele de utilizare a RFNBO (Renewable Fuels of Non-Biological Origin) în transporturi, disponibilitatea hidrogenului din surse regenerabile de energie și capacitatea sistemelor energetice de a furniza electricitate curată la costuri competitive.

(2) Susține, în acord cu observațiile Ministerului Finanțelor și ale Ministerului Energiei obiectivele ambițioase de decarbonizare și dezvoltare a pieței de combustibili sustenabili promovate de Planul de investiții pentru transporturi durabile (STIP), dar în același timp solicită:

- a) mecanisme concrete care să garanteze acces echitabil la finanțare pentru statele membre din Europa Centrală și de Est;
- b) sprijinirea portului Constanța și a flotei maritime și aviatice regionale precum și asigurarea flexibilității în implementarea proiectelor naționale majore;
- c) participarea României la alianța eSAF Early Movers în calitate de observator, poziționare care îi va conferi României flexibilitate strategică și va contribui pe termen mediu și lung la consolidarea unei politici mai coerente și mai bine fundamentate în domeniul eSAF (Electronic Sustainable Aviation Fuel).

p. Președintele Senatului
Mihai COTET

Parlamentul României Senat

București, 11 februarie 2026

OPINIA SENATULUI ROMÂNIEI

referitoare la Propunerea de Decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Deciziei (UE) 2015/1814 în ceea ce privește rezerva pentru stabilitatea pieței în sectorul clădirilor, al transportului rutier și în alte sectoare

COM(2025) 738 final

Senatul României a examinat Propunerea de Decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Deciziei (UE) 2015/1814 în ceea ce privește rezerva pentru stabilitatea pieței în sectorul clădirilor, al transportului rutier și în alte sectoare - COM(2025) 738 final – în conformitate cu prevederile Tratatului de la Lisabona, Protocolul (nr. 2).

Având în vedere raportul Comisiei pentru Afaceri Europene, plenul Senatului, în ședința din data de 11 februarie 2026

(5) Constată că Propunerea de Decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Deciziei (UE) 2015/1814 în ceea ce privește rezerva pentru stabilitatea pieței în sectorul clădirilor, al transportului rutier și în alte sectoare - COM(2025) 738 final – respectă principiul subsidiarității și principiul proporționalității.

(6) Consideră că:

- d) ajustarea parametrilor Rezervei pentru Stabilitatea Pieței este oportună pentru asigurarea unei funcționări mai previzibile a ETS2 în faza inițială de implementare;
- e) este necesară menținerea unei abordări prudente, care să evite impactul indirect asupra piețelor de energie și asupra securității energetice;
- f) corelarea măsurilor propuse cu documentele strategice naționale, în special PNIESC, este esențială pentru coerența politicilor europene și naționale.

(7) Apreciază că:

- c) propunerea de decizie poate contribui la consolidarea funcționării ETS2 și la crearea unui semnal de preț mai stabil;
- d) eficacitatea măsurilor propuse este condiționată de integrarea explicită a dimensiunii de securitate energetică și de asigurarea unui cadru stabil și predictibil pentru investiții.

(8) Formulează următoarele observații, în concordanță cu punctul de vedere al Ministerului Energiei:

- f) propunerea nu detaliază în mod suficient impactul modificărilor aduse mecanismelor ETS2 și Rezervei pentru Stabilitatea Pieței asupra securității aprovizionării cu energie, în special în cazul statelor membre cu un mix energetic aflat în tranziție și cu interconectări limitate, existând riscul unor efecte asupra disponibilității și accesibilității energiei;
- g) nu sunt oferite clarificări suficiente privind interacțiunea dintre mecanismele ETS2 ajustate și piețele de energie electrică și gaze naturale, fiind esențial ca ajustările aduse pieței carbonului să nu influențeze mecanismele de formare a prețurilor energiei;
- h) lipsesc elemente cantitative relevante referitoare la efectele asupra competitivității industriilor energointensive și asupra investițiilor în sectorul energetic, în special pentru statele membre cu industrii aflate în proces de decarbonizare;
- i) propunerea nu precizează explicit modul în care măsurile avute în vedere se corelează cu implementarea Planurilor Naționale Integrate Energie-Climă (PNIESC) actualizate ale statelor membre, aspect necesar pentru asigurarea unei corelări coerente între modificările operate la nivelul pieței carbonului și traiectoriile naționale asumate;
- j) propunerea de decizie poate contribui la obiectivele Uniunii Europene în materie de decarbonizare și tranziție energetică, cu condiția consolidării dimensiunii de securitate energetică, a asigurării coerenței cu politicile naționale și a creării unui cadru predictibil pentru investiții.

p. Președintele Senatului
Mihai COTEȚ

Parlamentul României Senat

București, 23 februarie 2026

OPINIA SENATULUI ROMÂNIEI

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Busola pentru cultura Europei COM (2025) 785 final

Senatul României a examinat Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Busola pentru cultura Europei, 785 final – în conformitate cu prevederile Tratatului de la Lisabona, Protocolul (nr. 1).

Având în vedere raportul Comisiei pentru Afaceri Europene, plenul Senatului, în ședința din data de 23 februarie 2026,

(1) Consideră

- a) importanța culturii ca factor de coeziune socială, identitate și dezvoltare economică, precum și rolul său în consolidarea rezilienței democratice și a competitivității europene.
- b) că deși Comunicarea afirmă respectarea diversității culturale și lingvistice, Senatul consideră că accentul pus pe construirea unei narațiuni culturale europene comune și pe integrarea culturii în toate politicile Uniunii trebuie să fie atent echilibrat, pentru a nu diminua rolul statelor membre în definirea priorităților culturale proprii.

(2) Susține că

- a) domeniul culturii se află în centrul identității naționale a statelor membre și constituie un pilon esențial al suveranității acestora;
- b) identitatea culturală națională reprezintă o componentă fundamentală a identității constituționale a statelor membre, protejată de articolul 4 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană.

(3) Atrage atenția că

- a) există riscul ca prioritățile europene să prevaleze, în practică, asupra nevoilor și specificului cultural național, în special prin intermediul mecanismelor de finanțare;
- b) utilizarea unor concepte largi și insuficient definite, precum integrarea transversală a culturii, utilizarea etică a inteligenței artificiale sau condițiile echitabile pentru artiști, poate genera incertitudine juridică și interpretări divergente;
- c) în ceea ce privește digitalizarea și utilizarea inteligenței artificiale în sectoarele culturale, asupra necesității ca aceste instrumente să sprijine creația culturală fără a afecta drepturile de autor, remunerarea echitabilă și controlul național asupra patrimoniului cultural.
- d) solicită ca implementarea acestei Comunicări să se bazeze exclusiv pe participare voluntară, flexibilitate, respectarea identității culturale naționale și un dialog real cu parlamentele naționale, pentru a asigura protejarea suveranității culturale a statelor membre.

Președintele Senatului
Mircea ALBUȘTEAN

Parlamentul României Senat

București, 25 martie 2026

OPINIA SENATULUI ROMÂNIEI

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor Introducerea planului de prevenire, pregătire și răspuns al Uniunii la crizele sanitare COM(2025) 745 final

Senatul României a examinat Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor Introducerea planului de prevenire, pregătire și răspuns al Uniunii la crizele sanitare - COM(2025) 745 final- în conformitate cu prevederile Tratatului de la Lisabona, Protocolul (nr. 1).

Având în vedere raportul Comisiei pentru Afaceri Europene, plenul Senatului, în ședința din data de 25 martie 2026,

(1) Consideră că:

- a) sănătatea reprezintă o prioritate-cheie, nefiind doar o responsabilitate națională;
- b) prevenirea și pregătirea pentru orice fel de criză sanitară oferă beneficii semnificative, fiind mult mai eficiente din punctul de vedere al costurilor decât simplul răspuns la o criză;
- c) este necesară luarea unor măsuri decisive care să consolideze capacitatea Uniunii Europene de a se pregăti pentru crizele sanitare și de a răspunde la acestea.

(2) Susține obiectivul comunicării, cu preluarea următoarelor observații formulate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației:

- a) în ceea ce privește implementarea Planului de prevenire, pregătire și răspuns al Uniunii la crizele sanitare, consideră importantă valorificarea experienței și a instrumentelor existente în cadrul programelor de cooperare teritorială, în special Interreg, pentru a aborda în mod eficient dimensiunea transfrontalieră a crizelor sanitare;
- b) în regiunile de frontieră persistă obstacole recurente, precum diferențele dintre măsurile de sănătate publică aplicate de statele vecine, lipsa interoperabilității sistemelor de raportare și schimb de date, dificultăți în mobilizarea personalului medical și a resurselor sau mecanisme limitate de coordonare operațională, toate acestea putând afecta semnificativ eficiența răspunsului în situații de criză;
- c) în acest context, Planul Uniunii Europene ar putea integra mai explicit o abordare transfrontalieră pe întreg ciclul de gestionare a crizelor prin:
 - i) identificarea timpurie a obstacolelor administrative și juridice relevante pentru zonele de frontieră, inclusiv cu sprijinul instrumentelor BRIDGEforEU;
 - ii) facilitatea documentării și soluționării rapide a obstacolelor apărute în timpul crizelor, în special în ceea ce privește accesul la servicii medicale și circulația resurselor;
 - iii) includerea obstacolelor transfrontaliere identificate în evaluările post-criză și în planificarea viitoare;

- d) consideră că o astfel de abordare ar consolida complementaritatea dintre Planul Uniunii Europene și planurile naționale, ar sprijini implementarea BRIDGEforEU prin asigurarea schimbului de bune practici în alinierea procedurilor administrative între statele membre, abordare care ar contribui la un răspuns coerent, coordonat și adaptat realităților din regiunile de frontieră.

p. Președintele Senatului
Mihai COTET